SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2125

av Magnus Haara (C)

Samma regler för tågen i Skåne som i Stockholm

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör avskaffa det obligatoriska, kontrollmotiverade uppehållet för tåg från Danmark vid Hyllie station eller återkomma med förslag om att införa motsvarande obligatoriska uppehåll för Uppsalapendeln i Upplands Väsby, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Sedan 2015 har resenärer som tar tåget från Danmark till Sverige behövt vänja sig vid en märklig ordning. Vid Hyllie station måste tågen göra ett särskilt, förlängt uppehåll för att gränskontroller ska kunna genomföras. Det gäller även när ingen kontroll sker. Tågen står stilla och tidtabellerna anpassas efter en kontroll som oftast inte äger rum.

Detta sker inom Schengenområdet, där utgångspunkten är fri rörlighet över medlemsländernas inre gränser.

De svenska gränskontrollerna infördes som en tillfällig åtgärd 2015. Elva år senare är de fortfarande kvar. Det som beskrevs som ett undantag har blivit vardag för dem som bor och arbetar i Öresundsregionen.

Hyllie station har också blivit en symbol för svensk gränspolitik. Stängsel och avspärrningar markerar övergången från Danmark till Sverige. Där Öresundsbron

byggdes för att förena två länder har staten skapat en miljö som påminner resenärerna om att de passerar en gräns. Det är en märklig signal i en region där människor rör sig över sundet som en del av sin vardag.

Konsekvenserna är inte bara symboliska. Uppehållen kostar tid, försvårar pendlingen och begränsar kapaciteten på en av norra Europas viktigaste järnvägsförbindelser. Trafikverket har pekat ut gränskontrollerna som den enskilt största begränsningen av tågkapaciteten över Öresund.

Nyttan kan dessutom ifrågasättas. Enligt uppgifter som redovisats i Nyttan av det obligatoriska uppehållet kan också ifrågasättas. Enligt uppgifter från gränspolisen, redovisade av Greater Copenhagen, saknade endast tre av tiotusen kontrollerade personer giltig identitetshandling vid de inre gränskontrollerna i Polisregion Syd under 2025. Det framgår inte hur många av dessa personer som faktiskt saknade rätt att resa in i Sverige eller om kontrollerna bidrog till att upptäcka brottslighet, Det väcker frågan om ett obligatoriskt uppehåll för samtliga tåg är en rimlig och proportionerlig åtgärd.

Frågan har fått förnyad aktualitet genom EU-kommissionens yttrande den 2 juni 2026. Kommissionen har ifrågasatt de svenska gränskontrollernas effektivitet och proportionalitet och uppmanat Sverige att arbeta för att avveckla dem. Schengensamarbetet medger tillfälliga gränskontroller vid allvarliga hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten. Men ett undantag ska inte utan vidare bli en permanent del av den ordinarie tågtrafiken.

Det handlar också om likvärdig behandling av landets kollektivtrafik.

Ingen skulle komma på tanken att kräva att Uppsalapendeln gör ett särskilt fyra minuter långt uppehåll i Upplands Väsby för att staten eventuellt ska vilja genomföra en kontroll. Ett sådant krav skulle med rätta väcka frågor om nyttan och konsekvenserna för resenärerna.

Varför ska samma ordning accepteras i Skåne?

Det finns naturligtvis en skillnad mellan att passera en nationsgräns och att resa mellan svenska kommuner. Men inom Schengenområdet är utgångspunkten att de inre gränserna normalt ska kunna passeras utan gränskontroll. Därför måste varje åtgärd som begränsar denna frihet prövas noggrant.

Den som reser med tåg mellan Köpenhamn och Malmö ska inte behöva acceptera längre restider och sämre tågkapacitet enbart för att staten vill behålla möjligheten att genomföra kontroller på ett stillastående tåg. Polisen måste kunna utföra sitt

säkerhetsarbete, men kontroller kan också organiseras på andra sätt, exempelvis genom riktade och rörliga insatser ombord.

Staten bör visa samma respekt för resenärernas tid i Skåne som i övriga Sverige. Regeringen bör därför avskaffa det obligatoriska, kontrollmotiverade uppehållet i Hyllie. Om regeringen anser att denna typ av uppehåll är en rimlig ordning för svensk kollektivtrafik bör den återkomma med förslag om motsvarande obligatoriska uppehåll också för Uppsalapendeln i Upplands Väsby.

Samma principer bör gälla i hela landet.

Magnus Haara (C)